

CONCURSUL DE MATEMATICĂ APLICATĂ "ADOLF HAIMOVICI"

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN IAȘI

ETAPA JUDEȚEANĂ
18 martie 2017

FACULTATEA
CONSTRUCȚII DE MAȘINI
ȘI MANAGEMENT INDUSTRIAL

Filiera Tehnologică : profilul Tehnic

Clasa a XI –a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

Problema 1.

Să se calculeze:

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{1+2x}-1}{3x}$; b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{2x}-(1+x)^2}{x}$.

Soluție:

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{1+2x}-1}{3x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{3x(\sqrt[3]{(1+2x)^2} + \sqrt[3]{1+2x} + 1)} = \frac{2}{9}$ 3p

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{2x}-(1+x)^2}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(e^x-1-x)(e^x+1+x)}{x}$ 2p
 $= \lim_{x \rightarrow 0} (\frac{e^x-1}{x} - 1)(e^x + 1 + x) = 2(\ln e - 1) = 2 \cdot 0 = 0$ 2p

Problema 2.

O echipă de cercetători constată că starea calorică a unei anumite substanțe se modifică în timp după legea: $T(t) = \sqrt{t^2 + at + b} - ct + 5$, unde $a, b, c \in \mathbf{R}$ sunt constante ce trebuie determinate și în care $T(t)$ este temperatura, măsurată în grade, înregistrată la momentul $t \geq 0$ ce reprezintă numărul de secunde scurs de la începutul experimentului.

a) Determinați $a, b, c \in \mathbf{R}$ știind că $T(1) = 7$ și $\lim_{t \rightarrow \infty} T(t) = 8$.

b) Cu a, b, c astfel determinați, stabiliți dacă este posibil ca la un moment al experimentului temperatura substanței să fie 0° .

Soluție:

a) $T(1) = 7 \Rightarrow \sqrt{a+b+1} = c+2$ 1p

$\lim_{t \rightarrow \infty} T(t) = 8 \Rightarrow \lim_{t \rightarrow \infty} (\sqrt{t^2 + at + b} - ct) = 3$ 1p

Este necesar ca $c > 0$ 1p

Obținem: $c = 1, a = 6$ 2p

Din $T(1) = 7 \Rightarrow b = 2$ 1p

b) $T(t) = 0 \Rightarrow \sqrt{t^2 + 6t + 2} = t - 5 \Rightarrow t = \frac{23}{16}$, dar $\frac{23}{16} - 5 < 0$, deci nu este posibil ca temperatura substanței să fie

0° în nici un moment al experimentului1p

Problema 3.

Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$, $A \in M_3(\mathbb{R})$.

- a) Demonstrați că $A^2 = 6A$.
- b) Determinați $\alpha \in \mathbb{R}$ astfel încât matricea $Y = \alpha A - I_3$ să fie inversa matricei $X = A - I_3$.
- c) Demonstrați că $I_3 + A + A^2 + A^3 \dots + A^{2017} = \frac{6^{2018} - 5 \cdot 6^{2017} - 1}{5} \cdot A + I_3$.

Soluție:

- a) Calcul direct, verifică relația.....1p
- b) Din $XY = I_3 \Leftrightarrow (A - I_3)(\alpha A - I_3) = I_3 \Leftrightarrow (5\alpha - 1)A + I_3 = I_3 \Rightarrow \alpha = \frac{1}{5}$ 1p
- Deci $Y = \frac{1}{5}A - I_3$ este inversa matricei X.1p
- c) Fie $S = I_3 + A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2017}$, avem $S \cdot X = A^{2018} - I_3 \cdot Y$2p

Finalizare

$$S = (A^{2018} - I_3) \left(\frac{1}{5}A - I_3 \right) \Leftrightarrow S = \frac{1}{5}A^{2019} - A^{2018} - \frac{1}{5}A + I_3;$$

$$A^{2019} = 6^{2018} \cdot A ; A^{2018} = 6^{2017} \cdot A ,$$

$$\text{rezultă } S = \frac{6^{2018} - 5 \cdot 6^{2017} - 1}{5} A + I_3 \text{2p}$$

Problema 4.

Se dă matricea $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & \sqrt{3} \end{pmatrix} \in M_2(\mathbb{R})$

Demonstrați că

- a) $\det(A - xI_2) > 0, \forall x \in \mathbb{R}$;
- b) $\det(A + I_2) + \det(A - I_2) \in \mathbb{N}$;
- c) Ecuația $X \cdot A - A \cdot X = A$ nu are soluții în $M_2(\mathbb{R})$.

Soluție:

a) Prin calcul $\det(A - xI_2) = x^2 - \sqrt{3}x + 2 =$ 1p

$$= \left(x - \frac{\sqrt{3}}{2} \right)^2 + \frac{5}{4} > 0, \forall x \in \mathbb{R} \text{1p}$$

b) $\det(A - I_2) = 3 - \sqrt{3}$

$$\det(A + I_2) = 3 + \sqrt{3}$$

$$\det(A + I_2) + \det(A - I_2) = 6 \in \mathbb{N} \text{2p}$$

c) Fie $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ astfel încât $X \cdot A - A \cdot X = A$

$$\text{Relația devine } \begin{pmatrix} -2b - c & a + b\sqrt{3} - d \\ -2d + 2a - c\sqrt{3} & c + 2b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & \sqrt{3} \end{pmatrix} \text{2p}$$

Se obține sistemul
$$\begin{cases} -2b - c = 0 \\ a + b\sqrt{3} - d = 1 \\ -2d + 2a - c\sqrt{3} = -2 \\ c + 2b = \sqrt{3} \end{cases}$$

Din prima și ultima ecuație se obține $0 = \sqrt{3}$, imposibil.

Deci ecuația nu are soluții.1p